

LÆRERVEILEDNING

«Musse og Helium 1: Mysteriet med hullet i veggen»

Forfatter: Camilla Brinck

Illustratør: Jan Jäger med flere

I serien inngår:

Bok 1: Mysteriet med hullet i veggen

Bok 2: Jakten på gullost

Bok 3: Eventyret i Lindrizia

Bok 4: I duejegernes grep

Bok 5: Den siste kampen

Anbefales til 1.–4. klasse

En veiledning av Malin Wedsberg

Introduksjon

Denne veiledningen inneholder øvelser som hjelper deg med å få elevene til å utvikle leseforståelsen og dermed leselysten sin. De skal jobbe med ordforståelse og trene på å bruke lesestrategier og å gjøre tekstkoplinger.

«Mysteriet med hullet i veggen» passer også utmerket å bruke som grunnlag og utgangspunkt når dere skal jobbe med verdier. Her finner du også konkrete øvelser og diskusjonsspørsmål som kan relateres til elevenes hverdag med utgangspunkt i det fortellingen tar opp: vennskap, godhet, samarbeid og hjelpsomhet, nysgjerrighet, rett og galt, mot og selvfølelse og mer.

Fortellingen

Dette er fortellingen om de to små søskenmusene Musse og Helium som sendes av gårde på et farlig, men viktig oppdrag. De må finne den forsvunne gullosten og redde alle de som bor i Dyreriket fra duejegerne og alt ondt. I den første boka blir man kjent med Musse og Helium, som bor hjemme hos Camilla. Hvordan de havnet der, er det ingen som vet, men merkelig nok kan musene snakke – og Camilla forstår dem. En dag finner de to søsknene et hull i veggen som leder inn til en annen verden – Dyreriket ...

Boka og lydbok

Denne veiledningen er laget for boka «Mysteriet med hullet i veggen». Men det finnes også en lydbok som det går an å jobbe med.

Dermed kan man jobbe med Musse og Helium på mange forskjellige måter, for eksempel:

- Begynn med å lytte til lydboka. Elevene får selv bruke fantasien og se for seg hvordan alle figurene og miljøene ser ut. Visualiser – mal, tegn, skap og fortell hverandre hvordan det ser ut for deres indre øye. Snakk om hvor spennende det er at man ser ulike bilder og tolker historier på forskjellige måter. Etterpå kan det være

interessant å se på bildene i den trykte boka og sammenligne dem med elevenes versjoner, for her får de enda en tolkning å forholde seg til: illustratørens.

- Lytt til lydboka samtidig som dere kikker på bildene i den trykte boka eller i en lysbildefremvisning.
- Det går også an å ta det et steg videre ved å la lydboka være grunnlaget for en dramatisering. La elevene skrive ned replikkene og så bytte på å spille de ulike rollene. Hvordan høres de små musene ut når elevene tolker dem? Legg til egne lydeffekter. Husk – her er det ikke noe som er riktig eller galt.

Velg det alternativet som passer deg best.

Tema

Temaet for fortellingen er ikke bare spennende opplevelser og mystikk, men også: vennskap, godhet, samarbeid og hjelpsomhet, nysgjerrighet, rett og galt, mot og selvfølelse og mer. Fortellingen om de små musene passer altså utmerket å bruke som grunnlag og utgangspunkt når dere skal jobbe med verdier.

Øvelser og oppgaver til jobbing med verdier finner du på side 16.

Denne veiledningen inneholder også øvelser som hjelper deg med å få elevene til å utvikle leseforståelsen og dermed leselysten sin. De skal jobbe med ordforståelse og trene på å bruke lesestrategier og å gjøre tekstkoplinger.

Ord- og leseforståelsesoppgaver finner du på side 8–15.

Leseforståelse

Eksempler på leseforståelsesstrategier kan være å prøve å forutsi handlingen, slå opp nye ord og uttrykk, stille spørsmål til teksten, finne ut av noe som er uklart, og oppsummere innholdet. Men husk at det er innholdet i teksten som er det viktige, ikke selve strategien. Det er tekstens innhold dere skal konsentrere dere om.

Tekstkoplinger er også en utviklende arbeidsmåte for å gjøre teksten tydelig for elevene. Når man leser, stopper man da opp og sammenligner teksten med for eksempel andre lignende tekster (tekst til tekst-kopling), med egne erfaringer (tekst til meg-kopling) eller med verden utenfor (tekst til verden-kopling).

Det er du som pedagog som introduserer og modellerer. Et eksempel på modellering er at du «tenker høyt», og forteller elevene hva du tenker og føler mens dere leser en tekst. Du som lærer og klassen skal ha en samtale om innholdet. Tekstsamtalen skal være strukturert og tydelig, og alle skal kunne delta på sitt nivå.

Les høyt og les i par – diskuter og reflekter sammen! Det er umulig å overdrive hvor viktig det er med felles lesing og høytlesing. Gjennom de felles leseopplevelsene får elevene verktøy som de kan ta i bruk når de leser på egen hånd.

Alle øvelsene i denne veiledningen deles inn i hva man gjør før, under og etter lesingen. Spørsmålene til leseforståelse er delt inn på følgende måte:

På linjene – svaret står i teksten.

Mellom linjene – her handler det om å finne ut av svaret selv og lese «mellom linjene».

Forbi linjene – her skal man selv tenke videre og reflektere over teksten.

Leseforståelsesøvelser finner du under hvert kapittel.

Før lesingen

- Se på bokas omslag sammen. Se på bildene og les tittelen. Hva tror dere at boka kommer til å handle om? Be elevene om å begrunne svarene sine, for eksempel gjennom å modellere og begrunne hvorfor du tenker det du tenker, eller ved å stille spørsmål som «Hvorfor tror du det?» og «Hva mener du?».
- Forbered lesingen av hvert kapittel ved å gå gjennom vanskelige ord og uttrykk – se nedenfor under hver tittel.

Under lesingen

Gjør tekstkoplinger. Ved høytlesing kan du stoppe opp der det passer, og gjøre koplinger til:

- Andre tekster: Minner dette oss om noe annet vi har lest? Fortellinger med dyr som kan snakke (Jungelboken), eller dyr og mennesker som er venner, og historier der figurene besøker andre verdener (Narnia).
- Elevenes egne erfaringer: Hva kjenner elevene igjen fra for eksempel miljøer som hjemme hos dem selv, hjemme hos venner eller på en gård? Ta for eksempel problematikken med katten Sigge. Hvis han bare får være med og leke, blir han snillere da? Har elevene erfaring med at de har hatt lyst til å gjøre noe, men ikke har turt det?
- Verden utenfor: Hva får fortellingen oss til å tenke om verden utenfor? For eksempel: Noen/noe man er redd for. Verdener/miljøer man ikke kjenner.
- Hvis elevene leser selv, kan dere jobbe på samme måte og diskutere for eksempel etter hvert kapittel eller etter at de har lest så langt som du har bestemt på forhånd.
- Be elevene om å stoppe hvis de kommer over noe de ikke forstår, og så spørre deg eller en venn om hjelp.

- Be elevene om å sette ring rundt ord som er vanskelige å lese eller forstå (alternativt skrive dem ned eller rekke opp hånda for å spørre), og diskuter dem etter hvert.
- Be elevene om å prøve å lese en setning eller et avsnitt de ikke forsto.

Etter lesingen

- La elevene svare på leseforståelsesspørsmål, se side 10. La elevene formulere sine egne spørsmål. Diskuter spørsmål og svar i plenum. Mange av de åpne spørsmålene har ikke gitte svar, men er der for at elevene skal begynne å tenke og reflektere sammen i klassen. Disse spørsmålene kan føre til videre diskusjoner. Ved de spørsmålene som det passer ekstra bra å snakke sammen om og diskutere, er det en rød tekstrad. Bruk gjerne IGP-metoden, se side 10.
- La elevene oppsummere teksten. Snakk sammen om hvordan den begynte, hva som så skjedde, og hvordan den sluttet. Dette gjelder for hvert enkelt kapittel, men også for hele boka når dere har lest den ferdig.

Vanskelige ord og uttrykk

HVORDAN DET HELE BEGYNTE – uante, egenskaper, hukommelsen er blank, hatt æren

HVORDAN HAVNET VI HER? – luftige, forundret, hybelkanin, lengselsfullt, overbevisende, ansvar, refleks, fornærmet, så syner, bråkjekke, fasade, utforskes, bankende hjerte

ET HULL I VEGGEN – banket og dunket, virvelvind, forvarsel, hvelv, bueformede, givakt, høre sine egne åndedrag sprette mellom murveggene, stemme, instinktivt, majestetiske steg, lunt, landskap, vekslet, horisonten, skimtet, betrakte

TILBAKE TIL MENNESKEVERDENEN – høre regndråpene slå mot et av vinduene, straks, samarbeide, dirret som gresstrå i vinden, brystet, innga, rett til værs, oppmuntrende, skvaldrebøtta, plaprerunde

FARGEBLINDE MUS – tatt på kreftene, være spesiell, skamfullt, oppstemt, øyekroken, forfengelig, frisyren

MISS PÅ NASSEN – våknet med et rykk, hær, tåpelige, fascinert, uberørt, konstaterte, givakt, staselige, trillende, hveste, bæret, krumrygget, hvilte på nebbet, kjente lettelsen bre seg i kroppen, strømme

DUEJEGERNE KOMMER! – foldet, forheng, metallisk kurrelyd, hutret, på håret

I GRIBBELINES KJØKKEN – trodde nesten ikke det de så, dukket, fikk ikke fram et eneste ord, lærlingene, kjenne øynene i nakken, overbevisning, donere, tankene flakset rundt som sommerfugler, lurvete

BRÅK PÅ GÅRDSPLASSEN – dukker opp, gongongaktig, forsteinet, kom til syne, holde tritt

TA-TAS HEMMELIGE KONTAKT – for en ære, gullbeslag, deilige blomsterdufter skyllet over dem, henført, drømmende, høy i hatten, er gull verdt, forventningsfullt, glidende ut av tåka, fascinert, falsett, smidig, tilpasset

DET HVISKESIKRE HUSET – vaklevorne, påler, frekvens, så seg fascinert rundt, pustet lettet ut, veide hvert ord, slukøret, ørkesløs, bitterheten, energier, effekt

SANNHETEN OM MAMMA OG PAPPA – instinktivt, kikket oppgitt, tidsspørsmål, takknemlig, fører oss uunngåelig, trakk pusten dypt, blodig alvor, storebrorstemme, skrek inni seg, faktum, enormt

BLADPRATEREN OG SPORILLE – nemlig, unike, vibrere, sender, forventningene steg, urovekkende, svalet

IGP-metoden

IGP, som står for individ, gruppe og plenum, er en god metode å jobbe ut fra i alle emner. Hensikten er å bedre kommunikasjonen mellom elevene og få dem til å begynne å tenke. Metoden styrker elevenes selvtillit og viser at alles stemme og alles meninger er viktige.

I det første steget skal elevene tenke alene og selv formulere seg (skriftlig eller gjennom bilder, eller på den måten som passer til det aktuelle emnet eller spørsmålet). Etterpå skal de gå sammen i par for å øve seg på å føre en dialog og argumentere. Til slutt diskuterer hele klassen i plenum. Bruk gjerne IGP-metoden når dere jobber med leseforståelsesspørsmålene til «Mysteriet med hullet i veggen».

Spørsmål til leseforståelse

HVORDAN DET HELE BEGYNTE

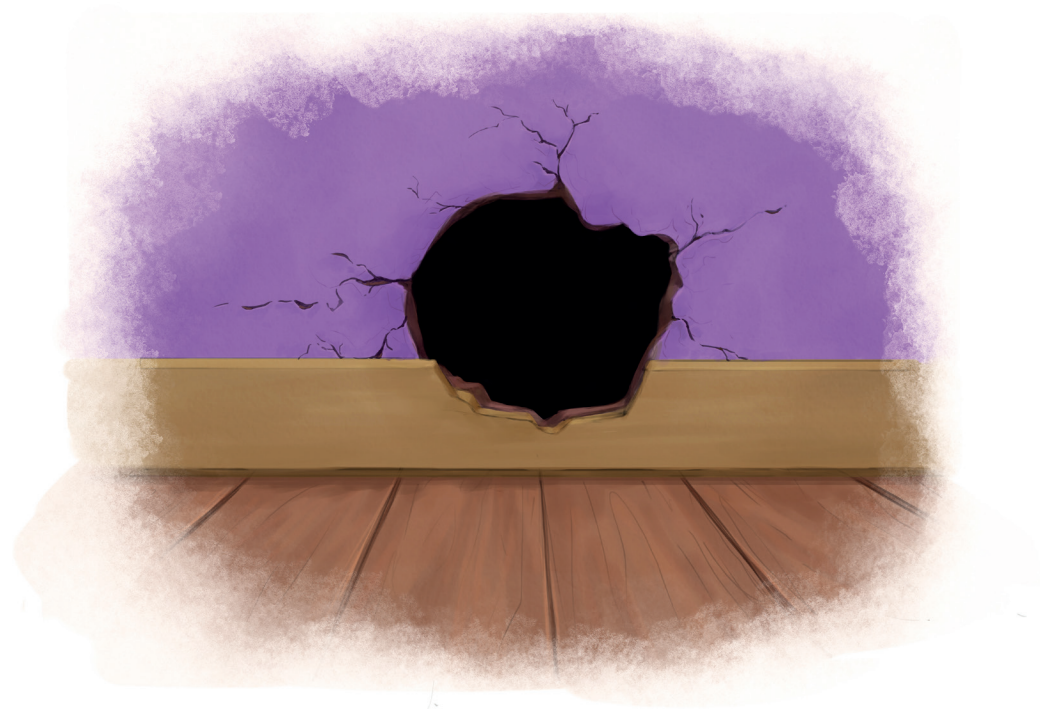
- Hvorfor ville duejegerne kidnappe Musse og Helium? (på linjene)
- Hva slags tunell tror du en tunell mellom tid og rom er? (mellom linjene)
- Hvilke kunnskaper tror du foreldrene til Musse og Helium sørget for at de fikk med seg til Menneskeverdenen? Hva mener du de burde vite for å kunne klare seg her? (forbi linjene) Diskuter i fellesskap.

HVORDAN HAVNET VI HER?

- Hvorfor må musebarn lære seg at de må passe seg for mennesker? (på linjene)
- Hva er det som til slutt får Musse til å smyge seg ut fra under sofaen? (på linjene)
- Hvorfor kan ikke Musse og Helium forklare Camilla hvor de kommer fra? (mellom linjene)
- Det er en fare som truer Musse og Helium. Hva slags fare er det? (på linjene)

ET HULL I VEGGEN

- Hva er det som ligger bak hullet? (på linjene)
- Musse og Helium er små og blir skrekkelig redde da de møter Ta-Ta. Men det hindrer dem ikke i å si hva de mener og tenker. Hvorfor ikke, tror du? (mellom linjene)
- Helium kan høre sine egne åndedrag når hun står i den digre salen. Har du noen gang opplevd at det var så stille at du kunne høre din egen pust? Hva hadde skjedd da? (forbi linjene) Diskuter i fellesskap.
- Musse blir mistenksom når han får høre at dette er hans og Heliums kongerike. Hvorfor det, tror du? (mellom linjene)
- Hva slags dyr er Ta-Ta? Beskriv ham. (på linjene)
- Hva er forskjellen på en varulv og en ulv? (forbi linjene)
- Hvordan kan Ta-Ta ha ventet så lenge som 202 år på Musse og Helium? (på linjene)

TILBAKE TIL MENNESKEVERDENEN

- Hvorfor må Musse og Helium dra så plutselig fra Dyreriket? (på linjene)
- Charlie er en blandingsrase. Hva betyr det? (på linjene)
- Hva er det som gjør at Ta-Ta skjønner at en av ildfluene ikke har det så bra? (på linjene)
- Hvorfor vil ikke Musse at Helium skal fortelle Camilla hva de har opplevd? (mellom linjene)
- Hvorfor er det så vanskelig å holde på en hemmelighet, tror du? (forbi linjene)
- Tror du at det kommer til å dukke opp flere hull i veggen? Eller var det bare en drøm, alt sammen? (mellom linjene)

FARGEBLINDE MUS

- Hvordan beskriver Musse en tannbørste? (på linjene)
- Hvordan ender det opp med at Musse føler seg stolt over å være fargeblind? (mellom linjene)
- Musse og Helium bestemmer seg for at moren og faren deres har det bra, men egentlig vet de ikke engang hvor foreldrene er. Hvorfor tenker de som de gjør, tror du? (mellom linjene) Diskuter i fellesskap.

MISS PÅ NASSEN

- Hvor dukker det opp et nytt hull i veggen hjemme hos Musse og Helium? (på linjene)
- Helium synes at stemmen til Gribbeline høres ut som en «lang, seig tyggegummi». Hvordan tror du det høres ut? (forbi linjene)
- Hvordan har det seg at alle dyrene i Dyreriket vet hvem Musse og Helium er, men for musene er alle de møter, nye bekjenskaper? (mellom linjene)
- Hvorfor skal Musse og Helium smøre seg inn med sneglebæsj? (på linjene)

DUEJEGERNE KOMMER!

- Hvordan merker Musse, Helium og Gribbeline at duejegerne er på vei? (på linjene)
- Hvorfor synes Ta-Ta at Musse og Helium er modige? (mellom linjene)
- Gribbeline kan høres sint ut noen ganger, men hun er bare tydelig. Kjenner du noen som kan høres sint ut, men som ikke egentlig er det? (forbi linjene)
- Hva er forskjellen på å være sint og å være tydelig? (forbi linjene) Diskuter i fellesskap.

I GRIBBELINES KJØKKEN

- Hvordan reddet Brune Oksebein livet til en fuglefamilie? (på linjene)
- Hvorfor vil Ta-Ta at Musse og Helium kommer til Dyreriket i korte perioder? (mellom linjene)
- Hva er det som gjør at Helium bestemmer seg for å stole på Ta-Ta og Gribbeline? (på linjene)

BRÅK PÅ GÅRDSPLASSEN

- Bør Musse og Helium spørre Sigge om han vil leke? Hva tror du at Sigge vil? (forbi linjene) Diskuter i fellesskap.
- Hvorfor synes Musse og Helium at det er så morsomt å være alene hjemme? (mellom linjene)

- Hvordan høres det ut hos Musse og Helium når Ta-Ta sender et nytt hull? (på linjene)
- Hva er det Musse og Helium håper å få høre når Ta-Ta sier at det er på tide at de får vite sannheten? (på linjene)

TA-TAS HEMMELIGE KONTAKT

- Hvorfor kaller pinnen Musse for «prins»? (mellom linjene)
- Hva mener Slarve med at alle er så glade for at musene er kommet TILBAKE til Dyreriket? (mellom linjene)
- Hvorfor høres Slarve så rar ut når han snakker? (på linjene)
- Hva tror du Ta-Ta mener når han sier til Slarve at de skal kjempe for det gode? (mellom linjene) Diskuter i fellesskap.

DET HVISKESIKRE HUSET

- Hvorfor tar Ta-Ta med seg musene til det hviskesikre huset? (på linjene)
- Hvorfor våger ikke duejegerne seg til det hviskesikre huset? (på linjene)
- Hva tror du det er Ta-Ta skal fortelle Musse og Helium? Hvorfor er han så nervøs for å si det? (mellom linjene)

SANNHETEN OM MAMMA OG PAPPA

- Hvem var det som sørget for at Musse og Helium havnet hos akkurat Camilla? (på linjene)
- Hvorfor er det ingen som vet hvor gullostene er? (på linjene)
- Hvorfor er det bare Musse og Helium som kan finne gullostene? (på linjene)
- Hvorfor sier Musse at de har så mye å gjøre i Menneskeverdenen, og at det kan ta litt tid før de kommer ned til Dyreriket igjen? (på linjene)
- Har du noen gang skyldt på noe annet for å slippe å gjøre noe vanskelig eller ubehagelig? Hva var det du ikke ville gjøre, og hvorfor skyldte du på noe annet? (forbi linjene) Diskuter i fellesskap.

BLADPRATEREN OG SPORILLE

- Hvordan skal Bladprateren og mariehøna Sporille hjelpe Musse og Helium på reisen? (på linjene)
- Hvorfor tror du Ta-Ta kaller Musse og Heliums reise for deres «livs eventyr»? (mellom linjene)
- Helium kjenner at hun både gruer og gleder seg til det neste besøket i Dyreriket. Hvorfor det? (mellom linjene)
- Har du noen gang følt det sånn før du skulle gjøre noe – at du både var nervøs og gledet deg? (forbi linjene) Diskuter i fellesskap.

Jobbe med verdier

Her følger noen arbeidsmåter, leker og øvelser som kan inspirere, og som passer å bruke når dere skal jobbe med verdispørsmål. De trener opp vi-følelsen, gruppefølelsen, samarbeid, empati og trygghet og kan hjelpe mot utenforskap og mobbing. Husk at det viktige i samarbeidsoppgaver ikke er hva hvert enkelt individ gjør eller sier – det er samarbeidet i gruppa som bør være i fokus.

Klasseråd

- Når dere diskuterer, kan den som har ordet, holde noe i hendene. Da blir det tydelig hvem som snakker, og hvem alle skal høre på.
- Klasseråd er et godt forum for å snakke om hvilke regler som gjelder – hvordan vi viser respekt, bryr oss om hverandre og hjelper hverandre, og hvordan vi samarbeider, sier unnskyld og takker. Hvordan skal vi oppføre oss mot hverandre på vei inn og ut av klasserommet og på vei til gym og SFO? La elevene være med og lage reglene. Skriv det ned og heng det opp i klasserommet.
- Språkbruk – hva gjelder i denne klassen / på denne skolen? Hva er greit? Hvilke ord har vi nulltoleranse for?

Hemmelig bok

Noen ting kan det være vanskelig å snakke om, og da kan det hende barna ikke har lyst til å si det høyt til klassen. Da kan en hemmelig tegne- og skrivebok være et bra tillegg til for eksempel klasserådet. Der kan elevene skrive, tegne og fortelle om sånt som de synes det er vanskelig å snakke om i klassen / på skolen eller med vennene sine. Gjør det tydelig at det bare er du som kommer til å lese i boka, og at du også kan skrive et svar hvis eleven vil det.

Hemmelig venn

På en mandag utnevner du hemmelige venner, eventuelt kan elevene trekke lodd. Tanken er at elevene skal være ekstra hyggelig mot sin hemmelige venn (uten å overdrive). Gi noen eksempler på ting de kan gjøre: leke sammen i pausen, spørre hvordan det går, smile. På fredagen skal alle elevene gjette hvem den hemmelige vennen deres var. Vurder gjerne – hva gjorde elevene for å være en ekstra god venn?

Friminuttaktiviteter

Du utnevner friminuttvenner – elevene har samme friminuttvenn i en bestemt periode, for eksempel en uke. La elevene bytte på å bestemme hva de skal gjøre i friminuttet (før friminuttet starter). Aktiviteten skal inkludere alle, og ingen skal trenge å kjenne seg utenfor. Alternativt kan dere ha lekegrupper (gjørne sammen med en annen klasse) med 4–6 barn i hver gruppe, som sammen kan velge en aktivitet. Du kan gjerne forberede noen ferdige kort med bilder/tekst med leker og spill som elevene kan velge blant. Vurder sammen etter friminuttet. Hvordan følte det? Fungerte det at gruppen valgte aktivitet i fellesskap? Var alle med på aktiviteten?

Velg ett alternativ – diskuter

Introduser en venn

Sitt sammen i en ring. En av elevene begynner med å presentere den som sitter til venstre for seg, for eksempel: «Dette er kompisen min Max. Max er en god venn, for han erter aldri.» Så løfter han armen til kompisen i været. Så er det neste elev sin tur, for eksempel: «Dette er vennen min Mira. Hun er en god venn, for hun trøster meg når jeg er lei meg.» Fortsett til alle har introdusert hverandre – da skal alle holde hverandre i hånden og ha armene i været.

Velg ett alternativ – ingenting er riktig eller galt

Fortell om en hendelse, eller les opp en påstand som har flere svar. Ingen tolkninger eller svar er riktige eller gale. Du kan for eksempel bruke noen av leseforståelsesspørsmålene (forbi linjene) på side 10–15, som «Burde Musse og Helium spørre Sigge om han vil leke? Hva tror du at Sigge vil?»

De ulike svaralternativene kan være:

1. Sigge er nok bare usikker. Hvis han får være med og leke, blir han snill.
2. Sigge er en katt, og katter jager mus. Det kan være farlig om Musse og Helium spør ham. Og så videre.

Elevene skal velge et av svaralternativene ved å stille seg et sted i rommet som er merket med det alternativet. Etterpå diskuterer dere hva forskjellene mellom de ulike alternativene er. Dere kan snakke om at ingen av dem er feil, men at de bare viser ulike syn på saken.

I hvilken rekkefølge?

Alle elevene skal ha bind for øynene. Men ikke tving noen som synes det er ekkelt. Nå skal elevene, uten å snakke med hverandre, samarbeide og stille seg i rekkefølge. Det kan være i alfabetisk rekkefølge basert på fornavn eller etternavn. Dette passer best for en halv klasse.

Samarbeid – lag et tusenbein

Begynn øvelsen med å la barna gå sammen i par. Den ene skal stå foran, og den andre skal stå bak. De elevene som er fremst, skal lukke øynene, og de bakerste skal styre de fremste ved å klappe dem på skuldrene. Et klapp på høyre skulder betyr «sving til høyre», et klapp på venstre betyr «sving til venstre» og et klapp på begge skuldrene betyr «ta tak i personen foran deg». De bakerste elevene skal altså styre de fremste mot andre elevpar for å gjøre tusenbeinet lengre. Når en elev som går fremst, har fått tak i et annet par, blir tusenbeinet fire elever langt. Nå må eleven som går helt bakerst, styre de tre elevene som går foran. Til slutt blir elevene et eneste langt tusenbein. Denne øvelsen fungerer best med litt eldre elever.

Lage setninger

Klassen/gruppa står i en halvsirkel. En elev begynner og sier et ord – det kan være hva som helst. Så skal eleven ved siden av si et ord, og slik går dere rundt ringen med solen. Du skriver ned ordene elevene sier, og oppgaven er å lage setninger sammen. La elevene tenke fritt og si det første de kommer på. Det kan bli helt sprø og ulogiske setninger, men også små historier når alle hjelper til. Ha gjerne et tema for ordene. Hvorfor ikke Musse og Helium?

Dramatisere/dramaøvelser

Dramatiser en hendelse fra boka. Etterpå diskuterer dere hvordan det kunne sett annerledes ut, og så dramatiserer dere den nye hendelsen. Her er det viktig at dere velger en scene som ikke blir for vanskelig eller følelsesmessig tung for noen av elevene.

Oppmuntre hverandre og gi komplimenter – se hverandres positive sider

- Elevene står på rekke. Én av dem går fra elev til elev og sier noe positivt. Etterpå stiller denne eleven seg bakerst i rekken, og da skal den som nå er først, gjøre det samme. Eksempler på spørsmål elevene kan stille seg selv for å finne noe positivt å si: Hvorfor setter jeg pris på akkurat deg? Hva har du som gjør deg spesiell?
- Elevene skriver noe positivt om hver og en av klassekameratene sine. Så leser dere det opp sammen.
- Skriv positive og oppmuntrende ord på lapper. Laminer lappene og heng dem opp i klasserommet.
- Elevene står i ring og kaster en ball til hverandre. Den man kaster til, skal man si noe snilt om.
- Elevene sitter i en ring og kaster et garnnøste til hverandre, og akkurat som i forrige punkt skal de si noe snilt om den de kaster til. Etter en stund har det dannet seg et fint spindeltev av garnet. Merk! Elevene må hele tiden holde i garnet.
- Lag et felles tankekart etter å ha snakket om positive sider ved hverandre, og skriv inn alle de positive ordene i tankekartet.

